

Kasmetinėje padėties Sąjungoje apžvalgoje europarlamentarai diskutavo su EK pirmininke Ursula von der Leyen apie pasiektus rezultatus ir būsimus darbus.

Posėdžio dėl padėties Sąjungoje pradžioje Europos Parlamento pirmininkė Roberta Metsola pažymėjo: „Šiais precedento neturinčiais laikais mums reikia aiškumo ir ryžto vesti Europą. Mums reikia Europos, kuri prisiima atsakomybę už savo saugumą, palengvina verslo sąlygas ir apsaugo darbo vietas. Europos, kuri yra teisingesnė ir gina mūsų demokratines vertybes. Kai pasaulis per dažnai atrodo lyg degtų dėl Rusijos agresijos prieš Ukrainą ir siaubingos padėties Gazoje, šis Parlamentas nekantrauja, kad Europa imtųsi naujų ir drąsių idėjų.“

„Tai turi tapti Europos nepriklausomybės momentu“, – per savo metinį pranešimą kalbėjo Europos Komisijos (EK) pirmininkė Ursula von der Leyen. „Europa turi gebėti pasirūpinti savo gynyba ir saugumu, kontroliuoti technologijas ir energijos šaltinius, kurie skatins jos ekonomiką, nuspręsti, kokioje visuomenėje ir demokratijoje norime gyventi, ir būti atvira pasauliui,“ – teigė ji.

Kalbėdama apie Ukrainą, EK pirmininkė paskelbė planus padidinti spaudimą Rusijai su 19-uoju sankcijų paketu ir greičiau atsisakyti rusiško iškastinio kuro. Komisija taip pat pasiūlė programą „Kokybiškas karinis pranašumas“, skirtą investicijoms į Ukrainos ginkluotąsias pajėgas remti, ir iniciatyvą „Rytų stebėjimas“, skirtą suteikti Europai nepriklausomus strateginius pajėgumus. „Europa visiškai solidarizuojausi su Lenkija“, – sakė ji, kalbėdama apie „beprotišką ir precedento neturinčią“ Lenkijos ir Europos oro erdvės pažeidimą, kurį įvykdė Rusijos dronai.

Kalbėdama apie karą Gazoje, U. von der Leyen teigė: „žmogaus sukeltas badas niekada negali tapti karo ginklu. Dėl vaikų, dėl žmonijos – tai turi liautis“. Ji paskelbė apie Komisijos ketinimą „sustabdyti dvišalę paramą Izraeliui“, pasiūlyti sankcijas ekstremistinių pažiūrų ministrams ir smurtaujantiems naujakuriams bei iš dalies sustabdyti asociacijos susitarimą prekybos klausimais. Europos tikslas turi būti „tikras Izraelio saugumas ir saugi dabartis bei ateitis visiems palestiniečiams. O tai reiškia, kad įkaitai turi būti paleisti“, – pabrėžė ji.

Kalbėdama apie konkurencingumą ir bendrąją rinką, EK pirmininkė pabrėžė, kad skaitmeninis euras ir taupymo bei investicijų sąjunga palengvins darbą tiek įmonėms, tiek vartotojams. Ji paskelbė apie kelių milijardų eurų vertės Europos fondą, skirtą didelėms investicijoms į naujas, sparčiai augančias įmones svarbių technologijų srityse. U. von der Leyen taip pat pranešė apie „Baterijų stiprinimo“ paketą, skirtą gamybai Europoje skatinti, kokybiškų darbo vietų įstatymą ir Europos kovos su skurdu strategiją siekiant iki 2050 m. panaikinti skurdą.

Kalbėdama apie prekybos susitarimą su JAV, ji sakė, kad „turime geriausią susitarimą, be jokios abejonės“, užtikrinantį esminį stabilumą ir užkertantį kelią šalių prekybos karui.

Komentuodamas U. von der Leyen kalbą, Europos liaudies partijos pirmininkas Manfred Weber (Vokietija) padėkojo Komisijai už daugelyje sričių, – nuo administracinės naštos mažinimo iki ES gynybos stiprinimo ar nelegalios migracijos mažinimo, – pasiektus rezultatus. Jis pažadėjo toliau remti Komisijos veiklą dėl ES prekybos susitarimų su JAV ir Mercosur šalimis, nes alternatyva gali būti tik prekybos karas. M. Weber akcentavo, kad būtina realistiškai įgyvendinti žaliąją pertvarką ir kurti klimatui neutralias technologijas. Jis taip pat paragino kolegas vengti ideologinių kovų ir paspartinti ES taisyklių priėmimą.

Socialistų ir demokratų frakcijos pirmininkė Iratxe García (Ispanija) klausė „kur yra Europa?“. Skuba ir vienybė negali paminti Europos ambicijų ir interesų, teigė ji kritikuodama „neteisingą ir nepriimtina“ ES prekybos susitarimą su JAV bei pažadėdama siūlyti jo pakeitimus. I. Garcia taip pat retoriškai klausė „kur yra Europa, kai Gaza miršta?“, pridurdama, kad siūlymas sustabdyti ES bendradarbiavimo susitarimą su Izraeliu pateiktas per vėlai.

Jordan Bardella (frakcija „Patriotai už Europą“, Prancūzija) pasmerkė U. von der Leyen paramą ES prekybos sutarčiai su Mercosur šalimis. Jis kritikavo ES pasiūlymą mažinti tarifus Kinijos automobiliams tuo pačiu metu draudžiant Europos gamintojams naudoti vidaus degimo ir hibridinius variklius. J. Bardella taip pat nepritarė energijos rinkos taisyklėms, kuriose neatsižvelgiama į Prancūzijos žemų kaštų branduolinės energijos privalumus. Jis kartu kritikavo ES prekybos susitarimą su JAV, kuris, jo nuomone, paaukoja pagrindines Prancūzijos pramonės sritis: gynybą, vynininkystę, prabangos prekes, vaistus, o mažoms valstybėms suteikia geresnius susitarimus.

Europos konservatorių ir reformuotojų frakcijos pirmininkas Nicola Procaccini (Italija) pažymėjo kad Europa „privalo stiprinti savo vertybes, ekonomiką ir sąjungininkus“, pridurdamas, kad jo frakcija remia tarifų susitarimą su JAV, „nes tai geriau nei prekybos karas tarp sąjungininkų, kuriems reikia vienas kito“. Jis teigė, kad Žalioji kursas „šiandien yra per didelė kliūtis Europos konkurencingumui“ ir palankiai įvertino naujausius pasiūlymus dėl migracijos politikos, ragindamas migrantų grąžinimo politiką paversti veiksminga praktika.

Valerie Hayer („Atnaujinkime Europą“, Prancūzija) perspėjo, kad ES praranda europiečių pasitikėjimą, nes tapo per silpna juos apginti. Ji paragino kurti labiau integruotą, suverenią ir federalinę ES. Besiformuojantis naujas pasaulis yra priešiškas ES, tęsė V. Hayer, perspėdama, kad ES susiduria su egzistenciniu kultūriniu karu, keliančiu grėsmę

europietiškam gyvenimo būdui, jos tautų laisvėms ir nepriklausomybei. Ji paragino imtis praktiškesnių veiksmų dėl „Demokratijos skydo“ ir konkurencingumo, kartu kovojant su Rusijos ir Izraelio agresyvumu. V. Hayer paragino sušaukti konventą ES reformai.

Bas Eickhout (Žalieji, Nyderlandai) paragino Europą „nustoti mąstyti kaip rinka ir pradėti mąstyti kaip galia“. Europa turėtų atkurti pasitikėjimą, pridūrė jis, reikalaudamas nedelsiant imtis veiksmų dėl situacijos Gazoje. Pasak B. Eickhout, saugumas taip pat reiškia veiksmus klimato kaitos srityje, – jis ragino stiprinti Europos atsinaujinančią energiją ir kitas pramonės šakas taip kovojant su autokratais. Taip pat jis kvietė investuoti į Europos darbo jėgą, švietimą, infrastruktūrą ir žaliąsias inovacijas siekiant pagerinti Europos konkurencingumą.

Martin Schirdewan (Kairieji, Vokietija) ES prekybos susitarimą su JAV pavadino „visiška kapituliacija“, kuri kenkia ES pramonei ir verčia ES tapti pavaldžia JAV ekonominiams ir kariniams interesams. M. Schirdewanas laisvosios prekybos politiką susiejo su didėjančiu skurdu, darbo vietų praradimu, didėjančiomis išlaidomis ir milijardais, investuojamais į militarizaciją kartu „žiauriai mažinant pensijas ir socialinę paramą“. Jis pasmerkė ES tylėjimą dėl humanitarinės krizės Gazos ruože ir Izraelio kariuomenės įvykdytų karo nusikaltimų, apkaltindamas dvigubais standartais užsienio politikoje ir nesugebėjimu atlikti prasmingo vaidmens kuriant taiką.

René Aust (Suverenių tautų Europa, Vokietija) atkreipė dėmesį į tai, kad kai rinkos visame pasaulyje auga, Europa atsilieka, nes trūksta verslumo laisvės. Jis kaltino migracijos politiką už didėjančią smurtą, nusikalstamas grupuotes, narkotikus ir nesaugią aplinką moterims Europoje.

Visą diskusiją galite peržiūrėti [EP tinklapyje](#).

